অধ্যায় ১০ ককা দেউতাৰ হাড় — ১

অধ্যায় গাঁথনি

১০.১ উদ্দেশ্য

১০.২ পৰিচয়

১০.৩ উপন্যাসখনৰ কাহিনীগাঁথা

১০.৪ উপন্যাসখনৰ সাধাৰণ আলোচনা

১০.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

১০.৬ অধিক জানিবলৈ

১০.৮ অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

১০.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

১০.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি—

- ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ ঐতিহাসিক পটভূমি সম্পর্কে জানিব পাৰিব।
- উপন্যাসখনৰ কাহিনীগাঁথা বিশদভাৱে আলোচনা কৰিব পাৰিব।
- উপন্যাসখনত প্রতিফলিত হোৱা সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি বুজি পাব।
- কাহিনীৰ প্রধান ঘটনাসমূহৰ তাৎপর্য ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- উপন্যাসখনৰ সাধাৰণ সাহিত্যিক মূল্য নিৰূপণ কৰিব পাৰিব।

১০.২ পৰিচয়

ইয়াৰ আগৰ অধ্যায়ত আপুনি নৰকান্ত বৰুৱাৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি সম্পর্কে অধ্যয়ন কৰিলে। তেওঁৰ সাহিত্যিক ব্যক্তিত্ব আৰু উপন্যাসসমূহৰ বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে সম্যক ধাৰণা লাভ কৰিছে।

এই অধ্যায়ত নৰকান্ত বৰুৱাৰ উল্লেখযোগ্য উপন্যাস *ককা দেউতাৰ হাড়ৰ* কাহিনীগাঁথা আৰু সাধাৰণ আলোচনা কৰা হ'ব। উপন্যাসখনৰ বিষয়বস্তু, কাহিনীৰ গঠন আৰু শিল্পসৌন্দর্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ব।

নৰকান্ত বৰুৱাৰ ককাদেউতাৰ হাড় অসমীয়া সাহিত্যৰ এখন উল্লেখযোগ্য ঐতিহাসিক উপন্যাস। ১৯৭৫ চনত প্রকাশিত এই উপন্যাসখনৰ বাবে লেখকে সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। উপন্যাসখনৰ পটভূমি হৈছে মোৱামৰীয়া বিদ্রোহোত্তৰ অসমৰ ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক অস্থিৰতাৰ সময়। এই সময়ছোৱাত অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ক্ষমতাৰ সংঘাত, প্রতিশোধস্পৃহা, সামাজিক অশান্তি আৰু মানৰীয় সংকটৰ সৃষ্টি হৈছিল। নৰকান্ত বৰুৱাই সেই ঐতিহাসিক পৰিস্থিতিক কল্পনাৰ সহায়ত শিল্পসম্মত ৰূপ দিছে।

উপন্যাসখনত ইতিহাস আৰু কল্পনাৰ সার্থক সমন্বয় দেখা যায়। লেখকে অতীতৰ ঘটনাক কেৱল পুনৰাবৃত্তি কৰা নাই; ববং সেই সময়ৰ সমাজ, মানুহৰ মনস্তত্ত্ব আৰু জীৱনৰ কৰুণ বাস্তৱতাকো সুন্দৰভাৱে ৰূপায়িত কৰিছে। ফলত উপন্যাসখন একাধাৰে ঐতিহাসিক দলিল আৰু সাহিত্যিক সৃষ্টি হিচাপে মূল্যবান হৈ উঠিছে।

ককাদেউতাৰ হাড়ৰ পটভূমি হৈছে মোৱামৰীয়া বিদ্রোহৰ পিছৰ অসমৰ সমাজ। মোৱামৰীয়া বিদ্রোহ অসমৰ ইতিহাসৰ এক গুৰুত্বপূর্ণ ঘটনা। এই বিদ্রোহে আহোম ৰাজ্যৰ ৰাজনৈতিক ভিত্তিক কঁপাই তুলিছিল আৰু সমাজ জীৱনক গভীৰভাৱে প্রভাৱিত কৰিছিল। বিদ্রোহৰ ফলত বিভিন্ন অঞ্চলত অস্থিৰতা, বিশৃংখলতা আৰু ক্ষমতাৰ দ্বন্দ্বৰ সৃষ্টি হৈছিল।

নৰকান্ত বৰুৱাই এই ঐতিহাসিক পৰিস্থিতিক উপন্যাসখনৰ ভিত্তি হিচাপে গ্রহণ কৰিছে। বিদ্রোহৰ পিছত সমাজত সৃষ্টি হোৱা অনিশ্চয়তা, ভীতি আৰু ক্ষমতাৰ লালসাই কাহিনীৰ বিভিন্ন ঘটনাক প্রভাৱিত কৰিছে। এই পৰিৱেশৰ মাজতে উপন্যাসখনৰ চৰিত্রসমূহে নিজৰ জীৱন যাপন কৰিছে।

মোৱামৰীয়া বিদ্রোহোত্তৰ অসমৰ এই চিত্রণৰ জৰিয়তে লেখকে ইতিহাসৰ এক অন্ধকাৰ অধ্যায়ক সাহিত্যিক ৰূপ দিছে। ফলত পাঠকে একে সময়তে ইতিহাস আৰু সাহিত্য দুয়োটাৰ স্বাদ লাভ কৰে। উপন্যাসখনৰ কাহিনী নগাঁও অঞ্চলক কেন্দ্র কৰি আগবাঢ়িছে। এই অঞ্চলত তৎকালীন সময়ত ৰাজনৈতিক ক্ষমতা আৰু সামাজিক প্রভাৱ বিস্তাৰৰ বাবে বিভিন্ন গোষ্ঠীৰ মাজত সংঘাত চলি আছিল। বিষয়াবর্গ, স্থানীয় প্রভাৱশালী লোক আৰু ৰাজনৈতিক শক্তিৰ মাজত প্রতিযোগিতাই সমাজখনক অস্থিৰ কৰি তুলিছিল। এই অস্থিৰ পৰিস্থিতিৰ ফলত সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন নিৰাপত্তাহীন হৈ পৰিছিল। ক্ষমতাৰ সংঘাতৰ বলি হৈছিল বহু নিৰীহ ব্যক্তি। উপন্যাসখনত ভোগাই আৰু বাখৰ বৰাৰ মাজৰ সংঘাত এই বৃহত্তৰ সামাজিক বাস্তৱতাৰেই প্রতিফলন। লেখকে ৰাজনৈতিক ঘটনাক ব্যক্তিগত জীৱনৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰি দেখুৱাইছে যে ক্ষমতাৰ দ্বন্দ্ব কেৱল ৰাজনীতিৰ মাজতে সীমাবদ্ধ নাথাকে; ই সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনতো গভীৰ প্রভাৱ পেলায়।

উপন্যাসখনত চিত্রিত সমাজখন মূলতঃ সামন্তযুগীয় মূল্যবোধ আৰু ক্ষমতা কাঠামোৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত। বিষয়াবর্গ আৰু প্রভাৱশালী লোকসকলে সমাজত বিশেষ ক্ষমতা ভোগ কৰিছিল। তেওঁলোকৰ সিদ্ধান্ত আৰু কার্যকলাপে বহু সময়ত সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন নিয়ন্ত্রণ কৰিছিল। এই সমাজত ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ তুলনাত ক্ষমতা আৰু সামাজিক মর্যাদাক অধিক গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। প্রতিশোধ, বংশমর্যাদা, সামাজিক প্রতিপত্তি আৰু ক্ষমতা সংৰক্ষণৰ মানসিকতা সমাজখনত গভীৰভাৱে প্রোথিত আছিল। বাখৰ বৰা আৰু ভোগাইৰ সংঘাতত এই মানসিকতা স্পষ্টভাৱে প্রকাশ পাইছে।

নৰকান্ত বৰুৱাই এই সামন্তীয় সমাজ ব্যৱস্থাক বাস্তৱধর্মীভাৱে উপস্থাপন কৰিছে। তেওঁ কোনো চৰিত্রক সম্পূর্ণ নায়ক বা খলনায়ক ৰূপে দেখুওৱা নাই; ববং সময় আৰু সমাজৰ প্রভাৱত গঢ় লৈ উঠা মানৱ চৰিত্র হিচাপেহে ৰূপায়িত কৰিছে।

১০.৪ উপন্যাসখনৰ কাহিনীগাঁথা

ভোগাই আৰু বাখৰ : দুই প্ৰতিদ্বন্দ্বীৰ পৰিচয়

উপন্যাসখনৰ কেন্দ্ৰীয় সংঘাত ভোগাই আৰু বাখৰ বৰাক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ় লৈ উঠিছে। দুয়ো জনেই তৎকালীন সমাজৰ প্ৰভাৱশালী ব্যক্তি। কিন্তু তেওঁলোকৰ মাজত বিদ্যমান বৈৰিতা আৰু প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাই কাহিনীৰ মূল নাটকীয়তা সৃষ্টি কৰিছে।

ভোগাইৰ চৰিত্ৰত দৃঢ়তা, কৌশল আৰু প্ৰতিশোধস্পৃহা লক্ষ্য কৰা যায়। আনহাতে বাখৰ বৰা ক্ষমতা, বংশগৌৰৱ আৰু সামাজিক প্ৰতিপত্তিৰ প্ৰতীক। এই দুয়োটা মানসিকতাৰ সংঘাতেই কাহিনীৰ গতি নিৰ্ধাৰণ কৰে। লেখকে আৰম্ভণিৰে পৰা এই দ্বন্দ্বক কাহিনীৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। ফলত পাঠক ক্ৰমে সংঘাতৰ গভীৰতাৰ সৈতে পৰিচিত হয়।

বাখৰ বৰাৰ শ্ৰাদ্ধ আৰু সংঘাতৰ সূচনা

বাখৰ বৰাৰ শ্ৰাদ্ধ অনুষ্ঠান উপন্যাসখনৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা। এই ঘটনাক কেন্দ্ৰ কৰি বহুদিন ধৰি লুকাই থকা সংঘাত আৰু প্ৰতিহিংসাৰ প্ৰকাশ ঘটে। সমাজৰ বহু ব্যক্তি এই অনুষ্ঠানত সমবেত হয় আৰু তাতেই বিভিন্ন শক্তিৰ মুখামুখি অৱস্থান স্পষ্ট হয়।

শ্ৰাদ্ধৰ দৰে এক ধৰ্মীয় আৰু সামাজিক অনুষ্ঠানৰ মাজতে ক্ষমতাৰ দ্বন্দ্বৰ উপস্থিতিয়ে তৎকালীন সমাজৰ বাস্তৱ অৱস্থাক প্ৰকাশ কৰিছে। ব্যক্তিগত বৈৰিতা আৰু সামাজিক প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা এই অনুষ্ঠানৰ মাজেৰে অধিক তীব্ৰ ৰূপ লাভ কৰে। এই ঘটনাৰ পৰাই কাহিনীয়ে নতুন গতি লাভ কৰে আৰু পৰৱৰ্তী সংঘাতৰ ভিত্তি গঢ় লৈ উঠে।

কুমাৰসকলক কেন্দ্ৰ কৰি প্ৰতিশোধৰ ৰাজনীতি

উপন্যাসখনত কুমাৰসকলৰ উপস্থিতি কাহিনীৰ সংঘাতক অধিক জটিল কৰি তোলে। তেওঁলোকক কেন্দ্ৰ কৰি বিভিন্ন পক্ষৰ মাজত সন্দেহ, বৈৰিতা আৰু প্ৰতিশোধস্পৃহাৰ সৃষ্টি হয়। ক্ষমতা আৰু প্ৰভাৱ বিস্তাৰৰ উদ্দেশ্যে বিভিন্ন কৌশল গ্ৰহণ কৰা হয়। এই অংশত লেখকে দেখুৱাইছে যে ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য আৰু ব্যক্তিগত প্ৰতিহিংসা বহু সময়ত একেলগে মিলি যায়। ফলত সমাজত অশান্তি আৰু হিংসাৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি হয়। কুমাৰসকল এই বৃহত্তৰ সংঘাতৰ এক কেন্দ্ৰীয় উপাদানত পৰিণত হয়। প্ৰতিশোধৰ এই ৰাজনীতিয়ে উপন্যাসখনক নাটকীয়তা আৰু উত্তেজনাৰে সমৃদ্ধ কৰিছে।

মুকুন্দ কুমাৰৰ হত্যা

মুকুন্দ কুমাৰৰ হত্যা উপন্যাসখনৰ এক কৰুণ আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ঘটনা। এই ঘটনাই সংঘাতক এক নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰে। ব্যক্তিগত বৈৰিতা আৰু ক্ষমতাৰ দ্বন্দ্বৰ ফলত মানৱ জীৱনৰ মূল্য কেনেদৰে অৱহেলিত হয়, সেই সত্য ইয়াত প্ৰকাশ পাইছে। মুকুন্দ কুমাৰৰ মৃত্যুৱে বিভিন্ন চৰিত্ৰৰ জীৱনত গভীৰ প্ৰভাৱ পেলায়। এই ঘটনাৰ পিছত প্ৰতিশোধস্পৃহা আৰু সংঘাত অধিক তীব্ৰ হৈ উঠে। সমাজত ভীতি আৰু অনিশ্চয়তাৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি হয়।

লেখকে এই হত্যাকাণ্ডৰ জৰিয়তে সময়টোৰ নিষ্ঠুৰ বাস্তৱতা আৰু মানৱীয় বেদনাক সজীৱভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে।

বাখৰ ৰৰাৰ পতন

উপন্যাসখনত বাখৰ ৰৰা এজন ক্ষমতাশালী আৰু প্ৰভাৱশালী ব্যক্তি হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে। সমাজত তেওঁৰ প্ৰতিপত্তি, বংশমৰ্যাদা আৰু ক্ষমতাৰ বাবে তেওঁ বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। কিন্তু কাহিনীৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে দেখা যায় যে ক্ষমতা আৰু প্ৰতিপত্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল এই জীৱনৰ ভিতৰখন অস্থিৰ আৰু অনিশ্চিত। ব্যক্তিগত বৈৰিতা, ৰাজনৈতিক ষড়যন্ত্ৰ আৰু প্ৰতিশোধৰ মনোভাৱে তেওঁৰ জীৱনক ক্ৰমাৎ জটিল কৰি তোলে।

বাখৰ ৰৰাৰ পতন কেৱল এজন ব্যক্তিৰ পৰাজয় নহয়; ই এক সামন্তীয় ক্ষমতা ব্যৱস্থাৰ অৱক্ষয়ৰো প্ৰতীক। যি ক্ষমতা আৰু প্ৰভাৱৰ ওপৰত তেওঁ নিজৰ অস্তিত্ব প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল, সেইবোৰেই শেষত তেওঁৰ বিপৰ্যয়ৰ কাৰণ হৈ উঠে। তেওঁৰ পতনৰ মাজেৰে লেখকে দেখুৱাইছে যে অন্যায়, অত্যাচাৰ আৰু ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত কোনো ব্যৱস্থা চিৰস্থায়ী হ'ব নোৱাৰে। এই ঘটনাই উপন্যাসখনৰ কাহিনীক এক কৰুণ আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ পৰিণতিৰ দিশে আগুৱাই নিয়ে। বাখৰ ৰৰাৰ জীৱন কাহিনীয়ে ক্ষমতাৰ অস্থায়িত্ব আৰু মানৱ জীৱনৰ অনিশ্চয়তাৰ এক গভীৰ সত্য উন্মোচন কৰে।

মাহিন্দ্ৰীৰ কৰুণ পৰিণতি

মাহিন্দ্ৰী ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ অন্যতম স্মৰণীয় চৰিত্ৰ। তেওঁৰ জীৱনৰ মাজেৰে লেখকে সেই সময়ৰ সমাজত নাৰীসকলৰ অৱস্থা, অসহায়তা আৰু বেদনাময় বাস্তৱতাক প্ৰকাশ কৰিছে। মাহিন্দ্ৰীয়ে ব্যক্তিগত সুখ, আশা আৰু স্বাভাৱিক জীৱনৰ সপোন দেখিছিল, কিন্তু সমাজৰ নিষ্ঠুৰ বাস্তৱতা আৰু ক্ষমতাৰ সংঘাতৰ বলি হৈ তেওঁৰ জীৱন কৰুণ পৰিণতিৰ ফালে আগবাঢ়ে।

মাহিন্দ্ৰীৰ জীৱনত সংঘটিত ঘটনাসমূহে দেখুৱাইছে যে সামন্তীয় সমাজত নাৰীৰ নিজস্ব ইচ্ছা বা স্বাধীনতাৰ মূল্য অতি সামান্য আছিল। সমাজৰ সিদ্ধান্ত, ক্ষমতাশালী ব্যক্তিৰ ইচ্ছা আৰু পৰিস্থিতিৰ চাপে নাৰীৰ জীৱন বহু সময়ত নিয়ন্ত্ৰিত হৈছিল। মাহিন্দ্ৰীৰ জীৱনৰ বেদনাই সমগ্ৰ নাৰীসমাজৰ এক বৃহত্তৰ বাস্তৱতাৰ প্ৰতিফলন। উপন্যাসখনৰ শেষৰ ফালে মাহিন্দ্ৰীৰ কৰুণ পৰিণতিয়ে পাঠকৰ মনত গভীৰ সহানুভূতি আৰু বেদনাৰ সৃষ্টি কৰে। এই চৰিত্ৰৰ মাজেৰে নৱকান্ত বৰুৱাই ইতিহাসৰ অস্থিৰ সময়ত নাৰীৰ জীৱনৰ এক মৰ্মস্পৰ্শী চিত্ৰ অংকন কৰিছে।

W অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ১

ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ কাহিনীগাঁথা আলোচনা কৰক। (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

১০.৫ উপন্যাসখনৰ সাধাৰণ আলোচনা

কাহিনী বিন্যাস

ককাদেউতাৰ হাড়ৰ কাহিনী বিন্যাস সুসংগঠিত, গতিশীল আৰু শিল্পসম্মত। উপন্যাসখনত ইতিহাস, সমাজ আৰু ব্যক্তিজীৱনৰ ঘটনাসমূহ একেলগে সংযোজিত হৈছে। কাহিনীৰ আৰম্ভণিৰে পৰা শেষলৈকে সংঘাত, নাটকীয়তা আৰু কৌতূহল বজাই ৰখাত লেখক সফল হৈছে।

উপন্যাসখনত ঘটনাসমূহ কেৱল ধাৰাবাহিকভাৱে সজোৱা হোৱা নাই; বৰং প্ৰত্যেকটো ঘটনাই কাহিনীৰ পৰৱৰ্তী বিকাশত অৰ্থপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। ফলত কাহিনীৰ গঠন দৃঢ় আৰু সংহত হৈ উঠিছে।

ঐতিহাসিক উপন্যাস হোৱাৰ পিছতো কাহিনীটো কেতিয়াও শুষ্ক ইতিহাসত পৰিণত হোৱা নাই। কাহিনী আৰু ইতিহাসৰ সুষম সমন্বয়েই এই উপন্যাসখনৰ এক বিশেষ শক্তি।

বুঢ়ী আইতা : কাহিনী কথক হিচাপে ভূমিকা

উপন্যাসখনত বুঢ়ী আইতাৰ উপস্থিতি বিশেষ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। তেওঁ কেৱল এটা চৰিত্ৰ নহয়; বহু ক্ষেত্ৰত অতীত আৰু বৰ্তমানৰ মাজত এক সংযোগসূত্ৰ হিচাপে কাম কৰিছে। তেওঁৰ স্মৃতি, অভিজ্ঞতা আৰু বৰ্ণনাৰ মাজেৰে পাঠকে ইতিহাসৰ ঘটনাসমূহৰ সৈতে পৰিচিত হয়।

বুঢ়ী আইতাৰ মুখেৰে কোৱা ঘটনাবোৰে কাহিনীক এক লোককথামূলক আৰু জীৱন্ত ৰূপ প্ৰদান কৰিছে। তেওঁৰ বৰ্ণনাৰ ফলত কাহিনীৰ ঐতিহাসিক পটভূমি অধিক বিশ্বাসযোগ্য আৰু হৃদয়গ্ৰাহী হৈ উঠিছে। এই কৌশলৰ জৰিয়তে নৱকান্ত বৰুৱাই ইতিহাসক কেৱল দলিলগত তথ্য হিচাপে উপস্থাপন নকৰি মানুহৰ স্মৃতি আৰু অভিজ্ঞতাৰ অংশ হিচাপে ৰূপায়িত কৰিছে।

ইতিহাস আৰু বৰ্তমানৰ সংযোগ

ককাদেউতাৰ হাড়ৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য হৈছে ইতিহাস আৰু বৰ্তমানৰ সংযোগ স্থাপন। লেখকে অতীতৰ ঘটনাক কেৱল ঐতিহাসিক কৌতূহলৰ বিষয় হিচাপে উপস্থাপন কৰা নাই; বৰং সেই ঘটনাৰ মাজেৰে সমসাময়িক সমাজ আৰু মানৱ জীৱনৰ সমস্যাসমূহকো উন্মোচন কৰিছে।

মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহোত্তৰ অসমৰ সংঘাত, ক্ষমতাৰ দ্বন্দ্ব আৰু সামাজিক অস্থিৰতা যদিও অতীতৰ ঘটনা, তথাপি এইবোৰৰ মাজত আধুনিক সমাজৰ বহু সমস্যাৰ সাদৃশ্য দেখা যায়। এই কাৰণেই উপন্যাসখন আজিও প্ৰাসংগিক। ইতিহাস আৰু বৰ্তমানৰ এই সংযোগে উপন্যাসখনক কেৱল ঐতিহাসিক সাহিত্য হিচাপে সীমাবদ্ধ নাৰাখি এক গভীৰ সমাজ-সচেতন সাহিত্যিক কৃতি হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে।

ভাষা আৰু বৰ্ণনাশৈলী

নৱকান্ত বৰুৱাৰ ভাষা প্ৰাঞ্জল, সাহিত্যিক আৰু ব্যঞ্জনাপূৰ্ণ। তেওঁ ঐতিহাসিক পৰিৱেশৰ সৈতে সামঞ্জস্য ৰাখি ভাষাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে। উপন্যাসখনত স্থানীয় শব্দ, লোকভাষা আৰু সময়োপযোগী অভিব্যক্তিৰ ব্যৱহাৰে কাহিনীক অধিক জীৱন্ত কৰি তুলিছে।

বৰ্ণনাশৈলীৰ ক্ষেত্ৰত লেখকে কল্পনা আৰু বাস্তৱৰ মাজত এক সুষম সমন্বয় স্থাপন কৰিছে। সংলাপ, বৰ্ণনা আৰু ঘটনাৰ মাজত সুন্দৰ সামঞ্জস্য দেখা যায়। ফলত কাহিনীটো পাঠকৰ বাবে অধিক গ্ৰহণযোগ্য আৰু মনোগ্ৰাহী হৈ উঠিছে। ভাষা আৰু শৈলীৰ এই শিল্পসচেতনতাই ককাদেউতাৰ হাড়ক অসমীয়া ঐতিহাসিক উপন্যাসৰ এক উল্লেখযোগ্য কৃতি হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে।

W অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ২

ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ ঐতিহাসিক পটভূমি আৰু সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰক। (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

2 ১০.৬ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- ককাদেউতাৰ হাড় নৱকান্ত বৰুৱাৰ এখন উল্লেখযোগ্য ঐতিহাসিক উপন্যাস।
- উপন্যাসখনৰ পটভূমি মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহোত্তৰ অসমৰ সমাজ আৰু ৰাজনীতি।
- ভোগাই আৰু বাখৰ বৰাৰ সংঘাত উপন্যাসখনৰ মূল নাটকীয় শক্তি।
- মুকুন্দ কুমাৰৰ হত্যা আৰু বাখৰ বৰাৰ পতন কাহিনীৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা।
- মাহিন্দ্ৰীৰ চৰিত্ৰৰ মাজেৰে নাৰীজীৱনৰ কৰুণ বাস্তৱতা প্ৰকাশ পাইছে।
- ইতিহাস আৰু কল্পনাৰ সাৰ্থক সমন্বয় উপন্যাসখনৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য।
- বুঢ়ী আইতাই কাহিনী কথক হিচাপে বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছে।
- ভাষা, কাহিনী গঠন আৰু ঐতিহাসিক চেতনা উপন্যাসখনৰ সাহিত্যিক মূল্য বৃদ্ধি কৰিছে।

O ১০.৭ অধিক জানিবলৈ

১। কটকী, প্ৰফুল্ল (১৯৭৯); *স্বৰাজোত্তৰ অসমীয়া উপন্যাস সমীক্ষা*; গুৱাহাটী : বীণা লাইব্ৰেৰী।

২। ঠাকুৰ, নগেন (সম্পা.) (২০০০); *এশ বছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস*; গুৱাহাটী : জ্যোতি প্ৰকাশন।

৩। দাস, শোণিত বিজয় আৰু বায়ন, মুনিন (সম্পা.) (২০০৬); *কথা বৰেণ্য ১০০*; গুৱাহাটী : কথা প্ৰকাশ।

৪। নেওগ, মহেশ্বৰ (১৯৬৪); *অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা*; গুৱাহাটী : চন্দ্ৰ প্ৰকাশ।

৫। বৰগোহাঞি, হোমেন (সম্পা.) (১৯৯৩); *অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী* (ষষ্ঠ খণ্ড); গুৱাহাটী : আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা, কলা-সংস্কৃতি সংস্থা।

৬। বৰগোহাঞি, হোমেন (সম্পা.) (১৯৬৭); *বিংশ শতাব্দীৰ অসমীয়া সাহিত্য*; যোৰহাট : অসম সাহিত্য সভা।

৭। ভৰালী, শৈলেন (১৯৯৩); *উপন্যাস বিচাৰ আৰু বিশ্লেষণ*; গুৱাহাটী : চন্দ্র প্রকাশ।

৮। ভৰালী, শৈলেন (১৯৯৬); *অসমীয়া ঐতিহাসিক উপন্যাস*; গুৱাহাটী : চন্দ্র প্রকাশ।

৯। শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (১৯৯৭); *অসমীয়া উপন্যাসৰ ভূমিকা*; গুৱাহাটী : সৌমাৰ প্রকাশ।

১০। শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (২০০৭); *অসমীয়া উপন্যাসৰ গতিধাৰা*; গুৱাহাটী : সৌমাৰ প্রকাশ।

১১। শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (২০০৯); *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত*; গুৱাহাটী : সৌমাৰ প্রকাশ।

১২। শর্মা, গোবিন্দ প্রসাদ (১৯৯৫); *উপন্যাস আৰু অসমীয়া উপন্যাস*; গুৱাহাটী : ষ্টুডেণ্টছ ষ্ট'ৰছ।

U ১০.৮ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কেৱল ৰূপৰেখা)

১ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ

মোৱামৰীয়া বিদ্রোহোত্তৰ অসম... ...ভোগাই আৰু বাখৰ বৰা... ...শ্রাদ্ধ অনুষ্ঠান... ...মুকুন্দ কুমাৰৰ হত্যা... ...বাখৰ বৰাৰ পতন... ...মাহিন্দ্রীৰ পৰিণতি... ...সামগ্রিক আলোচনা।

২ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ

ঐতিহাসিক পটভূমি... ...সামন্তীয় সমাজ... ...ইতিহাস আৰু কল্পনাৰ সমন্বয়... ...বুঢ়ী আইতাৰ ভূমিকা... ...ভাষা আৰু বর্ণনাশৈলী... ...সামগ্রিক মূল্যায়ন।

M ১০.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

প্রশ্ন ১ : ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ কাহিনীগাঁথা বিশদভাৱে আলোচনা কৰক।

প্রশ্ন ২ : ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ ঐতিহাসিক পটভূমি আলোচনা কৰক।

প্রশ্ন ৩ : উপন্যাসখনত ইতিহাস আৰু কল্পনাৰ সমন্বয় কেনেদৰে ঘটিছে, বিচাৰ কৰক।

প্রশ্ন ৪ : বুঢ়ী আইতাৰ কাহিনী কথক হিচাপে ভূমিকা মূল্যায়ন কৰক।

প্রশ্ন ৫ : মোৱামৰীয়া বিদ্রোহোত্তৰ অসমৰ সামাজিক চিত্র ককাদেউতাৰ হাড়ত কেনেদৰে প্রকাশ পাইছে?

প্রশ্ন ৬ : ককাদেউতাৰ হাড় উপন্যাসখনৰ ভাষা আৰু বর্ণনাশৈলী আলোচনা কৰক।

প্রশ্ন ৭ : উপন্যাসখনক এখন সফল ঐতিহাসিক উপন্যাস বুলি ক'ব পাৰি নেকি? যুক্তিসহ আলোচনা কৰক।

প্রশ্ন ৮ : চমুটোকা লিখক—

(ক) ভোগাই

(খ) বাখৰ বৰা